

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет іноземної філології

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС

навчальної практики

ПРАКТИКА НАВЧАЛЬНА ЛЕКСИКОГРАФІЧНА

ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА

СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014 Середня освіта. (Мова і література (німецька))

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ Середня освіта. Німецька мова

ЛУЦЬК – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Практика навчальна лексикографічна», підготовки першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)) / за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Німецька мова

Розробник: Белих Оксана Миколаївна, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри **німецької філології**

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри: (Застровська С. О.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)) Середня освіта. Німецька мова БАКАЛАВР	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>90/3</u>		Рік навчання: 1
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр: 1
		Практичні (семінарські) - Самостійна робота: 84 год
		Консультації: 6 год
		Форма контролю: залік
Мова навчання <u>німецька, українська</u>		

II. Інформація про викладача (-ів)

Прізвище, ім'я та по батькові – *Белих Оксана Миколаївна*

Науковий ступінь – *кандидат філологічних наук*

Вчене звання – *доцент*

Посада – *доцент кафедри німецької філології*

Контактна інформація – +38 095 248 82 95; bielykh.oksana@ukr.net ; Belych@vnu.edu.ua

Дні занять: https://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/filologiya_osvita_2.pdf

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Програма вивчення освітнього компонента «Практика навчальна лексикографічна» належить до нормативних дисциплін навчального плану факультету іноземної філології ВНУ імені Лесі Українки та укладена відповідно до ОПП підготовки бакалавра спеціальності **014 Середня освіта (Мова і література (німецька))**. Предметом навчальної дисципліни є процес формування у здобувачів освіти необхідних теоретичних та практичних основ для орієнтування серед лексикографічних джерел німецької мови.

2. Пререквізити. Для оптимального проходження та складання заліку з «Практики навчальної лексикографічної» студентам необхідно мати базові знання з німецької мови.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. *Метою* навчальної дисципліни «Практика навчальна лексикографічна» є формування у студентів необхідних компетентностей, достатніх як для вільного користування лексикографічними джерелами сучасної німецької мови, так і для укладання власного мінісловника до обраної лексичної теми.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення наступних *завдань*:

- ознайомлення студентів з предметом вивчення;
- засвоєння студентами термінологічного апарату лексикографії, необхідного для аналізу принципів побудови словників та словникових статей;
- розвиток у студентів вміння самостійно працювати з лексикографічними джерелами та мовним матеріалом сучасної німецької мови;
- формування у студентів вмінь та навичок складання статті для енциклопедичного мінісловника за обраною тематикою.

4. Результати навчання (компетентності).

Практична мета освітнього компонента «Практика навчальна лексикографічна» полягає у формуванні у студентів загальних і фахових компетентностей:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою (в усній і письмовій формах) на професійному рівні.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі для здійснення професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях, використовуючи інформацію з різних джерел.

ЗК 7. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про німецьку та англійську мови як особливу знакову систему, їхню природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 4. Здатність послуговуватися в професійній діяльності знаннями про історико-культурні особливості країн, мова яких вивчається, основні періоди розвитку німецькомовної літератури.

ФК 7. Здатність користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Вміє ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті.

ПРН 6. Використовує різні види ораторських виступів, ефективно планує виступи та добирає матеріал, оперує методикою підготовки та виголошення промови, володіє основами техніки мовлення, вміє фахово вести розгорнутий монолог/діалог та уміло застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування.

ПРН 7. Використовує інформаційні та комунікаційні технології для підбору доцільних форм, методів та засобів навчання, відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 8. Знає й розуміє систему мови і вміє застосовувати ці знання у професійній освітній діяльності.

ПРН 9. Володіє принципами, технологіями і прийомами створення усних і письмових текстів різних жанрів державною та іноземними мовами.

ПРН 12. Ефективно використовує іноземні мови в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

5. Структура навчальної дисципліни.

1 СЕМЕСТР

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1. Класифікація лексикографічних праць						
Тема 1. Лексикографія (мета, предмет, об'єкт, завдання). Словники й енциклопедії.		-	-	2	0,5	-
Тема 2. Класифікація словників за: а) метою укладання та функціями; б) характеристикою слова відповідно до сфери лексикографічного опису мови; в) нелінгвістичними критеріями.		-	-	2	0,5	-
Разом за модулем 1		-	-	4	1	Т / 20
Змістовий модуль 2. Сучасне німецьке словникарство						
Тема 3. Основні напрями розвитку сучасної німецької лексикографії.		-	-	2	-	-
Тема 4. Комп'ютерні технології в німецькій лексикографії.		-	-	2	0,5	-
Тема 5. Електронні словники: загальна характеристика.		-	-	2	0,5	-
Разом за модулем 2		-	-	6	1	Т / 20
Змістовий модуль 3. Підготовка реферату, мінісловника						
Тема 6. Підготовка та написання реферату за обраною темою.				36	2	-
Тема 7. Укладання мінісловника до обраної лексичної теми.				38	2	-
Разом за модулем 3				74	4	-
Види підсумкових робіт (за потреби)						
Модульна контрольна робота						-
ІНДЗ (за наявності)						--
Інше (залік)						60
Всього годин / Балів	90	-	-	84	6	100

*Форма контролю: Т – тест;

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Під час проходження «Практики навчальної лексикографічної» студент зобов'язаний опрацьовувати певний матеріал самостійно, а саме:

- опрацювати теоретичний матеріал;
- підготувати реферат до теми;
- укласти мінісловник до обраної лексичної теми.

Тематики рефератів:

1. Лексикографія як наукова дисципліна: стан та перспективи розвитку.
2. Німецька лексикографія другої половини ХХ століття: загальна характеристика.
3. Сучасне німецьке словникарство: загальна характеристика.
4. Лексикографічні праці нелітературної мови: діалектні та жаргонні. Словники арго.
5. Словники власних назв.

6. Повні лексичні словники: тлумачні та тезауруси.
7. Лексикографічні праці сучасної німецької літературної мови: термінологічні, іншомовних слів, неологізмів.
8. Словники багатства мовлення: синонімів, антонімів, омонімів, паронімів.
9. Словники спеціального призначення: скорочень, стилістичні, інверсійні, асоціативні тощо.
10. Лексикографічні праці синхронії та діяхронії: спільне і відмінне, специфіка укладання.
11. Діяхронні словники: історичні та етимологічні.
12. Синхронні перекладні словники.
13. Синхронні одномовні нелексичні словники: фразеологічні, граматичні, словотвірні, акцентологічні, орфографічні, орфоепічні.
14. Словники поетичного мовлення: епітетів, перифраз, порівнянь, метафор тощо.
15. Словники крилатих висловів.
16. Комп'ютерні технології в лекціях / на практичних заняттях / в самостійній роботі.
17. Загальна характеристика електронних словників: а) стаціонарні; б) переносні; в) інтернет-словники.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студентів: Опрацювання матеріалу для самостійної роботи є обов'язковим компонентом оцінювання, що впливає на нарахування балів за поточне оцінювання (тест). За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) складання підсумкового тесту може відбуватись в онлайн формі за погодженням у деканаті, а оформлені матеріали можна передати третьою особою.

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Політика щодо академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації при написанні реферату з обраної теми;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перекладання: За підсумковий тест студент може отримати максимальний бал 40. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання підсумкового тесту відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік (максимальний бал 60). Студенти складають залік згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом університету. На залік виноситься захист реферату та представлення мінісловника за обраною лексичною темою.

Якщо студент не склав залік вчасно, то має можливість перескладати його ще двічі (другий раз – викладачеві, третій раз – комісії).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Дубічинський В. В. Українська лексикографія: історія, сучасність та комп'ютерні технології. Навч. посіб. / В. В. Дубічинський. Харків, 2004. 164 с.

2. Герд А. С. Основы научно-технической лексикографии. (Как работать над терминологическим словарем). URL: <https://ua1lib.org/book/3076752/4035cb?id=3076752&secret=4035cb> (дата звернення: 17.08.2021).

3. Перебийніс В. І., Сорокін В. М. Традиційна та комп'ютерна лексикографія. Навч. посіб. / В.І. Перебийніс, В.М. Сорокін. К.: Видавничий центр КНЛУ, 2009. 218 с.

4. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.

5. Словник UA. Портал української мови та культури. URL: <https://slovnyk.ua/index.php?sword=%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%84%D0%B5%D0%B9%D1%81> (дата звернення: 17.08.2021).

6. Українська мова : Енциклопедія / Редкол. В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблик. 2-е вид. К.: В-во „Укр. енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.

7. Duden. Die Grammatik: Unentbehrlich für richtiges Deutsch. Nach den Regeln der neuen deutschen Rechtschreibung. überarbeiteter Neudruck der 7., völlig neu erarbeiteten und erweiterten Auflage. Mannheim: Bibliographisches Institut & F.A. Brockhaus AG, 2006. 743 S.

8. Duden Deutsches Universalwörterbuch / hrsg. vom Wiss. Rat der Dudenredaktion. 5., überarbeitete Auflage. Mannheim; Leipzig; Wien; Zürich: Dudenverl., 2003. 1892 S.

9. DUDEN.de. URL: <https://www.duden.de/woerterbuch> (дата звернення: 17.08.2021). Etymologisches Wörterbuch des Deutschen. URL: <https://www.duden.de/woerterbuch> (дата звернення: 17.08.2021).

10. Oxford Dictionary. URL: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=5424a424-c590-45f0-9e2a-ab05daff032d> (дата звернення: 17.08.2021).